Samlet høringsuttalelse fra RVTSene – Forskrift om forsøk med økt kommunalt oppgave- og finansieringsansvar for barnevernet

Det formål som følger av forslaget til forskrift § 1, har mye fornuftig for seg, men er etter vår oppfatning ikke ivaretatt på en forsvarlig måte gjennom de ordninger som følger av resten av forskriften.

ØKONOMI

Rent generelt synes vi de økonomiske belastninger blir urimelig store for forsøkskommunene, og det burde i det minste ha vært innført en viss «fredningstid», slik at de aktuelle kommuner i en overgangstid hadde fått de tjenester de skal kjøpe til en rimeligere pris.

Men dette har selvsagt en klar sammenheng med størrelsen på de økonomiske tilskudd som blir overført.

Men det er vel liten grunn til å forvente at forsøksordningen blir klart rimeligere enn ordningen slik den er i dag, da det det er den samme jobb som skal utføres, bare med større vekt på forebygging.

PERSONALRESSURSER

Forsøket krever nødvendigvis også en klar tilgang på personalressurser som nok finnes tilgjengelig, men som erfaringsvis er vanskeligere å skaffe til tidsbegrensede stillinger.

Om dette forsøket skal gjennomføres så er det all grunn til å tro at det krever betydelig grad av tilpasnings- og forberedelsestid for kommunene, som i seg selv er kostnadskrevende.

EN SVEKKET BUFETAT ?

Det må forventes at en ansvarsoverføring til Forsøkskommunene med de kostnader det medfører også vil føre til en svekkelse av Bufetat, med de negative konsekvenser som dette særlig vil få for de mindre kommuner som ikke er innbefattet i Forsøksordningen.

EN PRINSIPPIELL INNVENDING

Så lenge Bufetat som en statlig instans har det fulle ansvar for sin del av barnevernsarbeidet, i form av rekruttering av fosterhjem, fremskaffe institusjonsplasser m.m. så er dette et rent statlig ansvar både hva økonomistyring og praktisk gjennomføring angår.

Samtidig har man i Staten ganske klare skillelinjer mellom de ulike etater og deres respektive ansvarsområder. Det vil ikke nødvendigvis være tilsvarende i en kommune, der vil både

Postadresse: St. Olavs Hospital HF
Postboks 3250 Sluppen
7006 Trondheim
Besøksadresse: Schwachs gate 1
7031 Trondheim

Telefon: 72 82 20 05
E-post: rvts@stolav.no
Internett: www.rvtsmidt.no

Org.nr.: 883 974 832
bankkontonummer:
1503 27 09122

HELSE MIDT-NORGE

styringssystemer og økonomidisponering bli mer av en felles helhet, noe som gjør at man har ikke samme garanti for at de tilgjengelige ressurser går eksakt til det formål de var tiltenkt.

HVORDAN FORHOLDES DENNE FORSØKSORDNING MED FORRIGE ORDNING SOM BLANT ANNET INNBEFATTET TRONDHEIM KOMMUNE?

Hvis dette først skal gjennomføres så er muligens Trondheim Kommune en av de som er best rustet for oppgaven, da Trondheim Kommune har vært med på et lignende forsøk tidligere. Her bør man da trekke veksler på den erfaring som ble gjort i dette for lengst avsluttede forsøket.

Et økt ansvar til kommunene forutsetter kommuner som engasjerer seg, både administrativt og politisk, og følger opp med prioriteringer for å sikre et godt nok tilbud. Kommunene har ulike forutsetninger for dette, noe som således kan føre til et mindre likeverdig barnevern. En overføring av mer ansvar for barnevern på kommunalt nivå kan dermed føre til at barn kan få ulik tilgang på tjenester avhengig av hvor de bor.

- Utviklingen av Evidensbaserte tiltak i barnevernet er først og fremst rettet mot barn med atferdsproblemer. De fleste barn i barnevernet får ikke-evidensbaserte tiltak, og tiltakene blir i liten grad evaluert. Det vil si at en har lite systematisk kunnskap over det meste av barneverntiltakene. I endring av ansvarsdeling bør det rettes mer fokus på forsking på allerede etablerte metoder og utvikling av nye metoder. Dette krever samarbeid mellom kommunalt og statlig barnevern, nasjonale styresmakter og forskningsinstitusjoner. Dette forutsetter et tilstrekkelig fagmiljø i kommunene.

- Barnverntjenesten er allerede i dag en presset tjeneste med mange arbeidsoppgaver, knapphet på ressurser og tiltak. Et minimum for å sikre kvalitet på tjenesten som skal ta mer ansvar er at det er at det er nok folk, et godt fagmiljø og at kommunenes øverste ledelse ved rådmann og politikere engasjerer seg.

- Problemene barn og unge har med seg inn i barnevernet er sammensatte. Mange barn faller mellom ansvarsområdet til psykisk helsevern, kriminalomsorg og barnevern. Komplekse saker krever høy kompetanse i det kommunale barnevernet, men også gode samhandlingssystemer med andre tjenester. En satsing på det kommunale barnevernet bør også sees i sammenheng med ressurssituasjonen innen kommunenes PPtjeneste og psykiske helsetilbud.

- Barnevernet har en stor grad av private aktører sammenlignet med andre tjenester, og en endring i ansvarsdeling vil kunne gi en endring i tjenestetilbudet. Økt valgfrihet og ansvar stiller store krav til oversikt i et uoversiktlig tjenesteapparat, godkjenning og anskaffelser. Ved større ansvar bør kommunene inneha en slik kompetanse for å sikre at barna får riktig tiltak til god kvalitet.

- I høringsnotatet fremgår det at forsøkskommunene skal foreta en egenevaluering, og departementet skal ta en evaluering av forsøkskommunene. En evaluering av forsøket bør også innebefatte Bufetat, ettersom Bufetat er aktør i ansvarsfordelingen, og derav forsøket.

Trondheim 18.6.15
Bente Espeland
Senterleder RVTS Midt